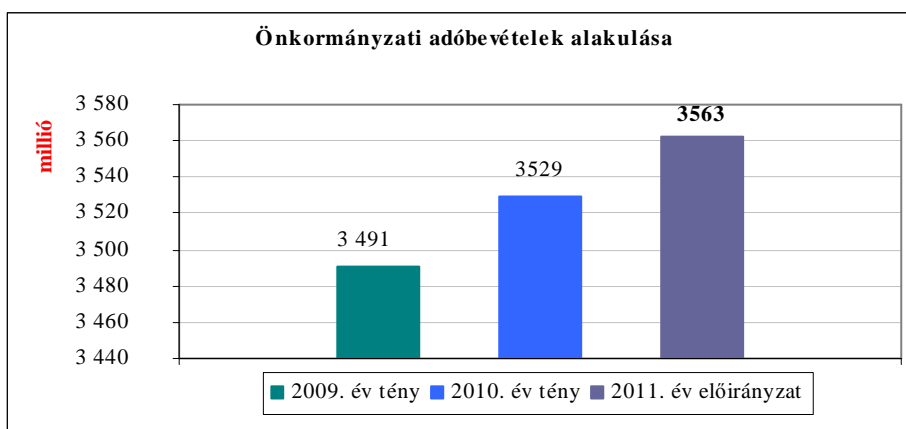

Önkormányzati adók 2011. január- szeptember

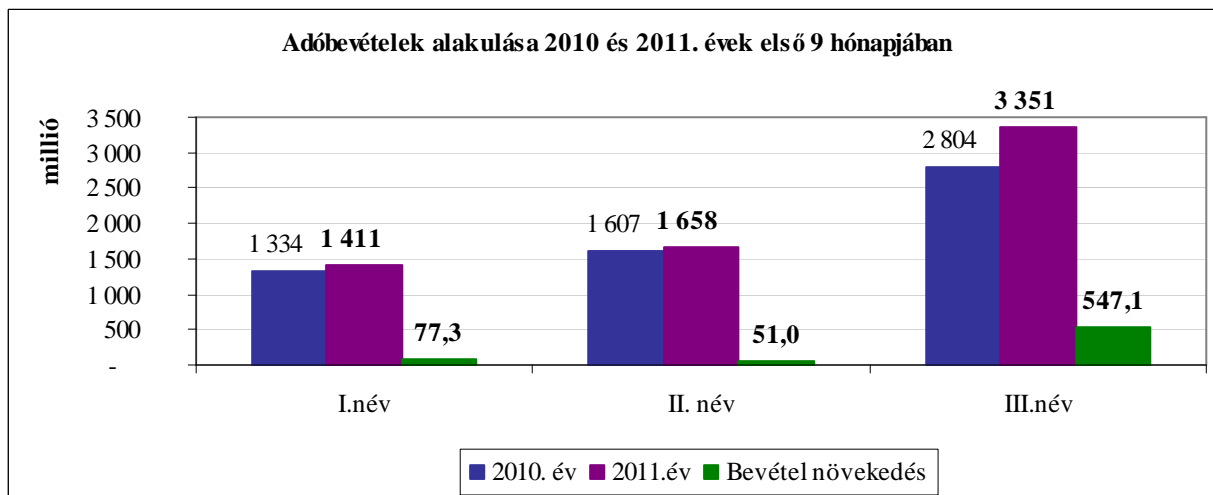
Eger megyei jogú város önkormányzatának feladatellátását az állami támogatások, az átengedett központi adók, valamint a saját bevételek biztosítják. Ennek összetétele az ország költségvetési helyzetének és az országgyűlés politikai akaratának függvénye.

A **helyi adókból** származó bevételek az önkormányzat saját bevételét növelik, abból állami elvonás - egyelőre - nincs. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett **központi adók** (gépjárműadó, talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó, adók módjára kimutatott helyszíni bírságok, szabálysértési bírságok, közigazgatási bírságok egy része) eltérő mértékben, szintén az önkormányzat bevételeit gyarapítják.

A hivatal saját bevételein belül 2010. évben 45,3 %-ot ért el a helyi adókból származó bevétel, az idén ennek értéke 54,2%-ra emelkedett. 2011. évre 3562,8 millió forint adóbevételt tervezett a hivatal, melynek több mint **94%-a már be is folyt** a költségvetésbe. A helyi adóbevételek elsődlegesen a helyi közszolgáltatások kiadásait egészítik ki. Öröndetes, hogy az **idén már eddig 547,1 millió forinttal nagyobb összeg érkezett** az adószámlákra, mint a megelőző év hasonló időszakában.

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

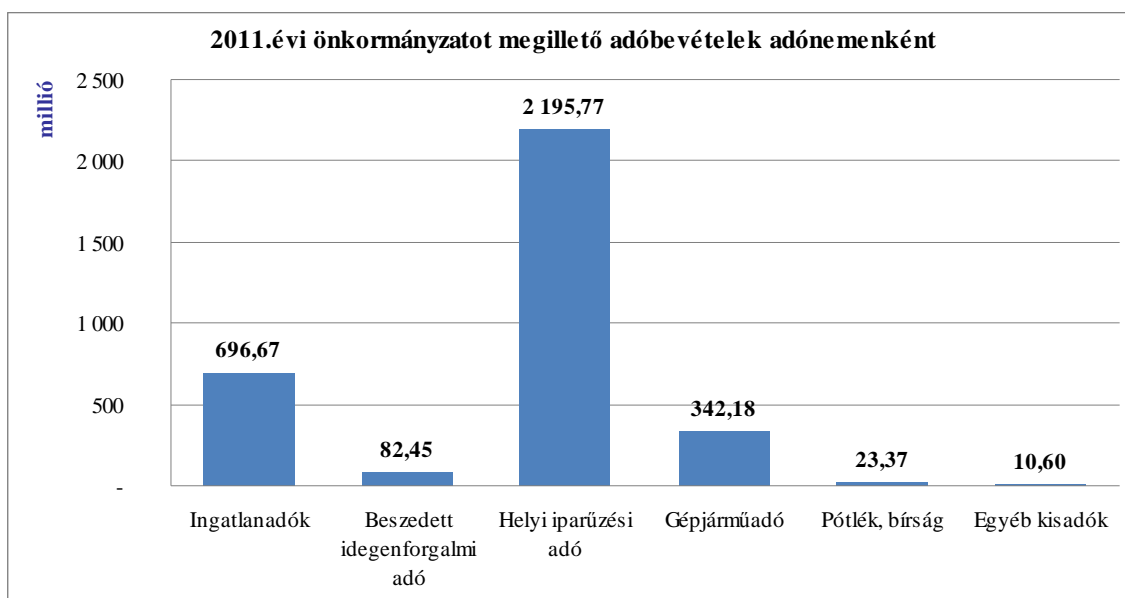
A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosították és biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között - továbbra is - a közgyűlés dönt a helyi adók (épitményadó, telekadó, helyi iparüzési adó, idegenforgalmi adó) fenntartásáról, az alkalmazott adómértékről, kedvezményekről és mentességekről.

Az adóhatóság folyamatosan elemzi a változásokat és szükség esetén javaslatot tesz a helyi rendeletek módosítására. Az adótörvények elfogadását követően, vélhetően az idén ismét módosítani szükséges rendeleteinket, hiszen nagymértékben változnak a helyi adóztatás szabályai.

A helyi adózás struktúrája jelenleg három fő rendszeremre épül, nevezetesen: **vagyon típusú adókra** (építmény és telekadó), **kommunális adókra** (magánszemélyek kommunális adója, idegenforgalmi adó) és a **helyi iparüzési adóra**.

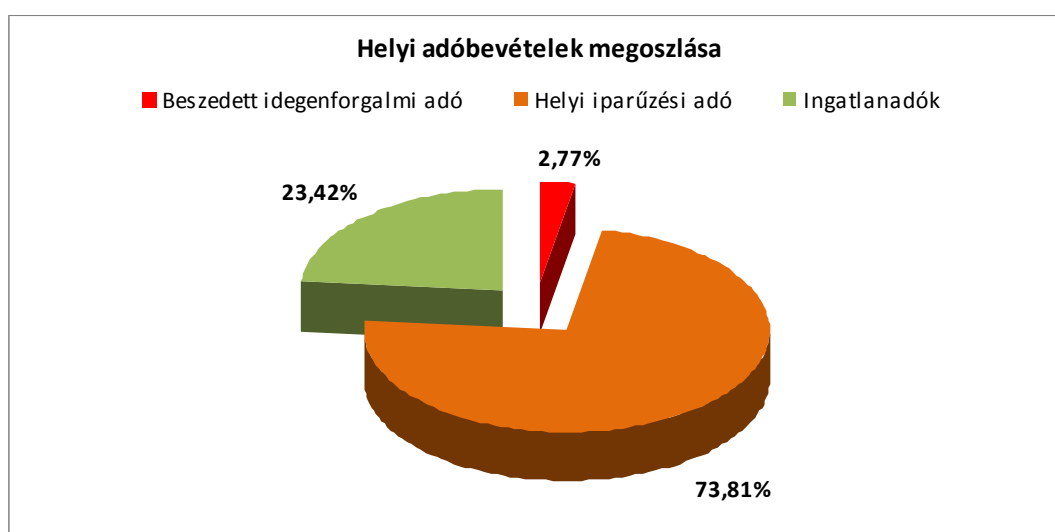
Az önkormányzati bevételeken belül továbbra is **meghatározó az iparüzési adó túlsúlya**. A megyeszékhely **önkormányzati (helyi és egyéb más adók, díjak) adóit** négy fő szempont szerint lehetett tovább csoportosítani:

- az **ingatlanokat terhelő helyi adók** (befolyó bevétel: 20%),
- a vállalkozási tevékenység végzése után fizetendő adó (65%),
- a „tartózkodás” ideje után beszedett adó (2,4%),
- **átengedett adók** (gépjárműadó, más díjak, bírságok stb.) (12,6%).

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Az önkormányzati adókon belül, **a helyi adókból** idén már befolyt bevétel összetételét az alábbi ábra szemlélteti.

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

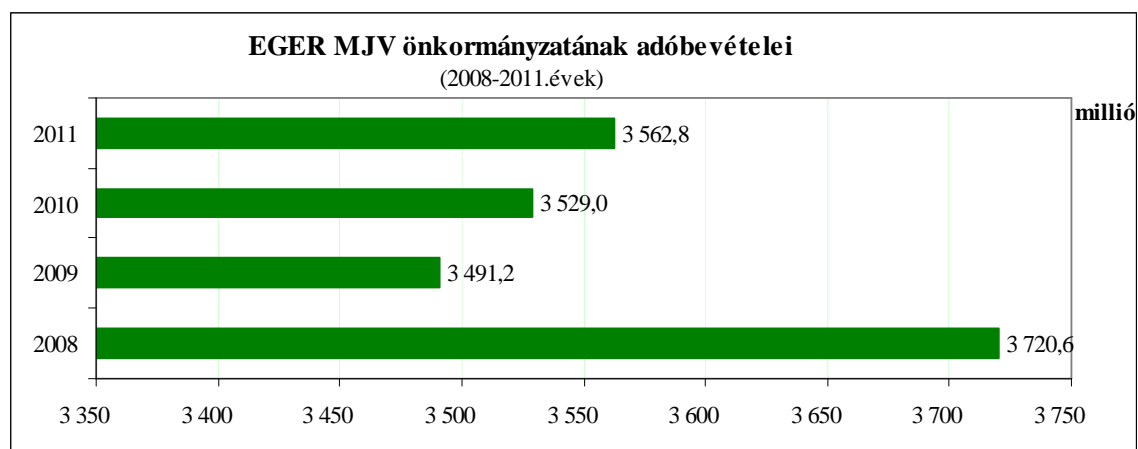
Eger MJV. adóbevételeinek teljesülése 2011.09.30

EGER adószámlák nevei	Költségvetési előirányzat (eredeti)	Költségvetési előirányzat módosított (Áht. 14.§-a miatt)	Tényleges pénzforgalmi bevétel	Módosított pénzforgalmi bevétel (Áht. 14.§-a miatt)	Teljesülés
Építményadó	683 000 000	683 000 000	672 642 072	672 642 072	98,48%
Telekadó	21 000 000	21 000 000	23 977 913	23 977 913	114,18%
Magánszemélyek kommunális adója	0	0	45 813	45 813	#ZÉRÓOSZTÓ!
Beszedett idegenforgalmi adó	94 000 000	94 000 000	82 445 105	82 445 105	87,71%
Helyi iparüzési adó	2 356 000 000	2 356 000 000	2 195 769 795	2 195 769 795	93,20%
Gépjárműadó	370 000 000	370 000 000	342 180 250	342 180 250	92,48%
Késedelmi pótlék	15 000 000	15 000 000	15 962 885	15 962 885	106,42%
Bírság	12 000 000	12 000 000	7 408 621	7 408 621	61,74%
Egyéb saját adóbevétel	6 000 000	6 000 000	4 667 236	4 667 236	77,79%
Idegen bevétel saját utalással	1 500 000	1 500 000	2 186 263	2 186 263	145,75%
Talajterhelési díj	4 300 000	4 300 000	3 745 446	3 745 446	87,10%
Összesen	3 562 800 000	3 562 800 000	3 351 031 399	3 351 031 399	94,06%

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Az **adóbevételek nagyságát** egyrészt **meghatározza**, hogy a költségvetés kapcsán **a közgyűlés milyen adópolitikát alakít ki**, hiszen a törvény keretei között az adó mértékét, az irányadó kedvezményeket és az esetleges mentességeket helyben lehet kialakítani. Másrészt **a gazdaság helyzete** (jövedelmek, foglalkoztatás stb.) a másik igen fontos tényező. Egy prosperáló gazdaság, ahol jelentős jövedelmek maradhatnak a magánszemélyeknél, emeli az adóbevételeket, és önmagában csökkenti a hátralékok nagyságát. A recesszió és megtorpanás különösen 2009. évi bevételekben mutatkozott, azóta egy folyamatosan javuló trend mutatható ki.

Ugyanakkor vannak olyan törvényi előírások, amelyek megkötik a helyi döntéshozók kezét, itt megemlíthetjük az „üzleti célra” használt ingatlanok (építmény, telek) adókedvezményének tiltását, valamint az iparüzési adóban sem lehet tevékenység szerint eltérő adómértékeket alkalmazni, vagy nagyobb kedvezményi rendszert létrehozni. Különösen az iparüzési adót érintő törvényi garanciák szigorúak, itt jelentősen szűkített az egeri közgyűlés döntéshozási lehetősége, hiszen ebben az adónemben nem lehet a 2,5 millió adóalap feletti vállalkozásokat helyi adókedvezményben részesíteni. A szűkítések egyébként az EU csatlakozást követően léptek életbe.

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

A helyi rendeletek megalkotása, módosítása során a **közgyűlés által „vezényelt” a helyi adópolitika célja az**, hogy az adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék a költségvetésnek, ugyanakkor **az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.**

Ennek érdekében a rendelet tervezetek készítése során az érdekképviseltek szakmai álláspontját, véleményét kikértük és a jövőben is kikérjük, így lehetőséget adunk a szakmai szervezeteknek arra, hogy a jogszabály alkotási folyamatban - annak születésekor - részt vegyenek.

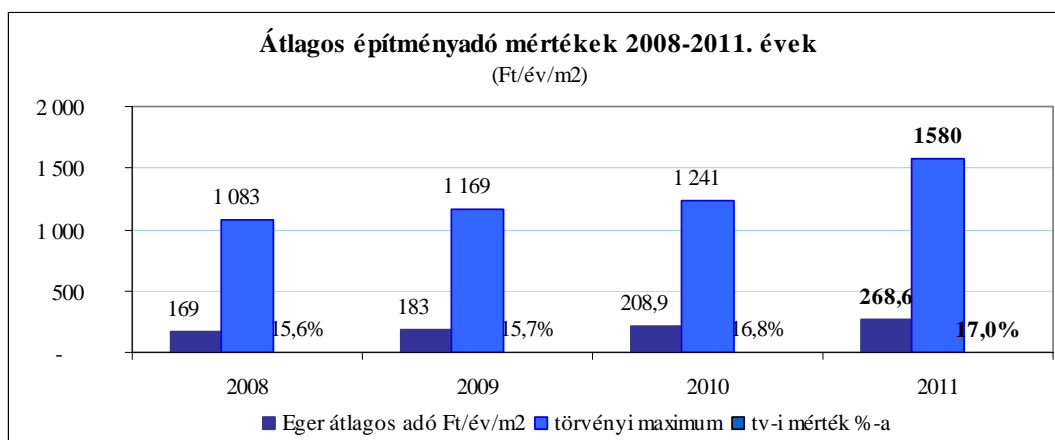
A közgyűlés elsősorban az alkalmazott adómértékek tekintetében képes befolyásolni a beszedhető adó nagyságát. **A megyeszékhelyen az átlagokat tekintve, viszonylagosan alacsony mértékben kerülnek a törvényi lehetőségek kihasználásra.** Különösen igaz ez az ingatlanokat terhelő adónemek (építményadó, telekadó) esetében, hiszen itt a törvényi maximumokhoz képest 17%-ot ér el a helyi adómértékek átlagos egri nagyságai.

A megyei jogú városok **építményadóztatását** vizsgálva megállapíthatjuk, hogy **Egerben a legkisebb a magánszemélyeket terhelő átlagos építményadó mértéke, összességében 96Ft/év/m².**

2011	törvényi adómérték	egri adómérték	törvényi mérték %-os kihasználása
építményadó (Ft/m ²)	1580	268,6	17,0%
telekadó (Ft/m ²)	287	44,9	15,6%
magánsz.komm.adója (Ft/adótárgy)	16550	Nincs ilyen adó	0,0%
idegenforgalmi adó (Ft/nap)	431	375,9	87,2%
iparüzési adó (2%)	2	1,97	98,5%

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

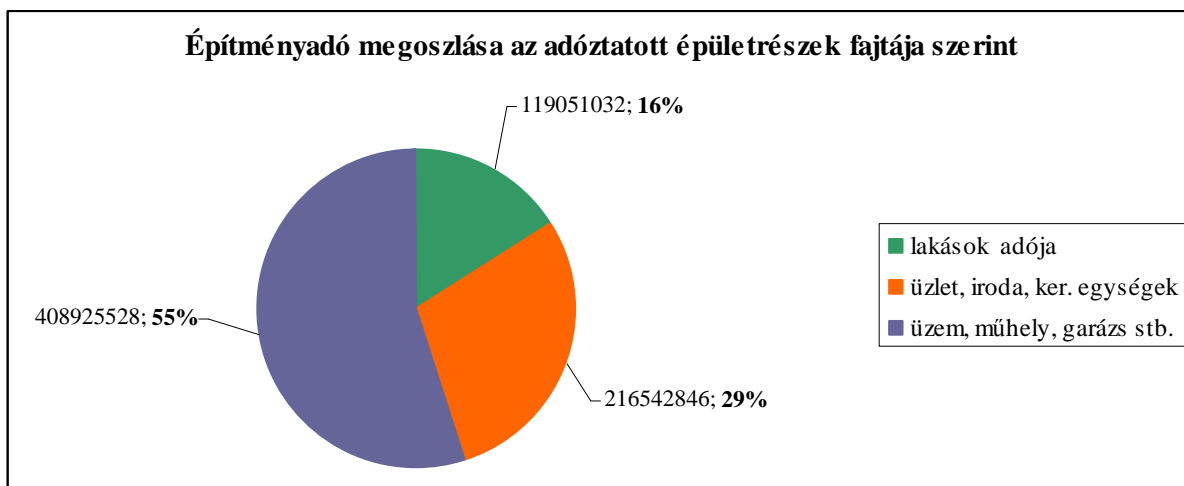
A **vállalkozások** ilyen irányú adóterhelését elemezve kimondhatjuk, hogy erre a körre is jellemző a mértéktartás, hiszen a megyeszékhelyen alkalmazott adómértéket tekintve **Eger „csak” 16. a sorban.** Míg a megyei jogú városok építményadó mérték átlaga 657Ft/év/m², addig Eger területén a vállalkozások építményeire kiterjedő adó mértéke - majd kettőszáz forinttal kisebb - 468Ft/év/m².

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

A közgyűlés 2011. évtől - szűk körre kiterjesztve - emelte az építményadó helyi mértékeinek nagyságait. Olyan építmények kerültek magasabb adómérték (1400Ft/év/m²) alá, ahol funkció és használat szerint **pénzügyi szervezeti tevékenység** (hitelintézetek, biztosítók, pénzügyi vállalkozások stb.) illetve a **különadó hatálya alá tartozó vállalkozói tevékenység folyik.** (Ez utóbbi körnél, csak akkor keletkezett emelt mértékű adófizetés, ha az építmény hasznos alapterülete az 500m² meghaladja.)

A mérték emelése az adóztatott épületek 1%-át sem (356 épület) érintette, az összes adóztatott épületrész (39.339 épületrész) 99%-a változatlan mértékben adózik. **A mérték emelése nem érintette a magánemberek saját használatú ingatlanainak adóját,** így számukra adóemeléssel nem történt. A jelzett intézkedésből **167 millió Ft többletbevételt** realizálhatott Eger városa.

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Az adómértékek meghatározása mellett **fontos, hogy milyen adókedvezményi rendszer működik az adott településen. Egerben** az egyik legjelentősebb nagyságú az önkormányzat helyi adókedvezményeinek rendszere, **évente 674,1 millió forintot is meghaladja az ilyen címen biztosított „adóelőny”**.

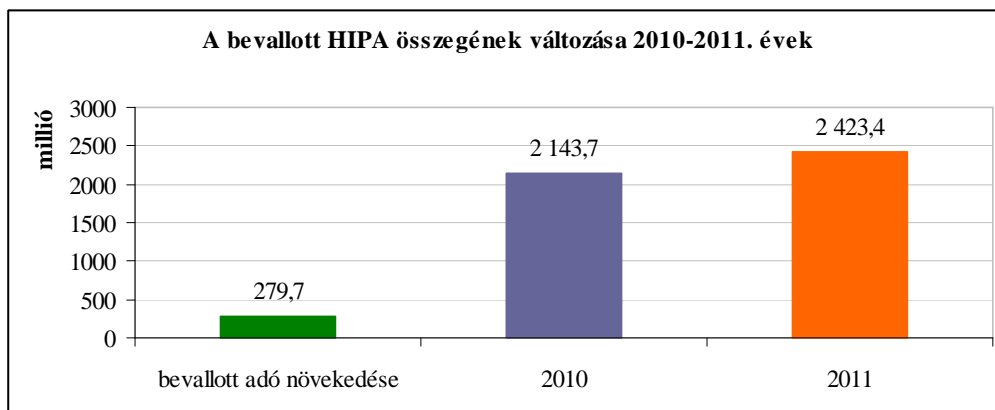
Elsősorban a lakások tulajdonosai kapnak magas (82%-os mértékű) adócsökkentést. A külterületi ingatlanok 70%-os, a külvárosi ingatlanok is jelentős, 25%-os önkormányzati adókedvezményt élvezhetnek. A nyugdíjas tulajdonosok és a három vagy több gyermeket nevelők a lakásingatlan után további 50%-os adókedvezményre is jogosultak.

Az építmények mellett a **telekadó** fizetés teljesíti ki az ingatlanadóztatást. A Htv. alapján az önkormányzat telekadót vehet ki az illetékességi területén levő valamennyi beépítetlen belterületi földrészlet után. Egerben **„csak” a beépítetlen építési telkek esnek adóztatás alá**, azaz – a törvényi lehetőségeket jelentősen szűkítve - kizárólag a beépítetlen építési telkek után keletkezik tényleges adófizetési kötelezettség. **Így, az adókiivetésben érintett belterületek 1,5%-a után kell csak adót fizetni a tulajdonosoknak.** Az egyéb építési telkek nem minősül beépítetlen belterületi földrészletek után „0”Ft-os adókulcs biztosítja a fizetés alóli mentességet az egri önkormányzat. A maximált törvényi mérték: 287Ft/év/m². Az egri fizetendő átlagos adómérték (44,6Ft/év/m²) a törvényi mérték mindössze 15,6%-a. Az önkormányzat évek óta adópolitikai eszközökkel (adókedvezményekkel) kívánja „ösztönözni”, hogy a városban nem nagy számban előforduló lakóház építésére szolgáló jelentős értéket képviselő telkek minél előbb beépítésre kerüljenek.

A **helyi iparúzési adóban** az állandó jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetén az adó évi mértékének általános csökkentésére - költségvetési okok miatt - nem volt lehetőség. A megyei jogú városok - egy kivétellel - valamennyien a 2%-os mértéket részesítik előnybe, hiszen a helyi beruházások és intézmények működtetésének finanszírozása nagyrészt ebből az adónemből történik.

A mikro-, kis és középvállalkozások részére fenntartotta az önkormányzat a kedvezményes adózás lehetőségét, így ők a számított iparűzési adóból 50%-os adókedvezményre jogosultak, azaz a 2%-os mérték helyett, valójában **1%-os mértékkel fizetik adójukat**. Az önkormányzati kedvezményben részesülő adózói kör jelentős, a **vállalkozások 64,3%-át** (4795 vállalkozás) érinti. Ők egyébként többnyire egri vállalkozók, kereskedők. Öröndetes, hogy a múlt évhez képest a megyeszékhely adóerőképesége 112%-kal (193,7 millió forinttal) nőtt, köszönhető ez elsősorban a város ipari gerincét jelentő külföldi tulajdonú vállalkozásainak.

A gazdasági válságból eredő kedvezőtlen pénzügyi folyamatok - melyek igen jelentősen érintették az iparűzési adót - **csillapodni látszanak**, ezt támasztja alá az adóerőképeség vizsgálata, valamint a legnagyobb 3 egri termelő cégek idei bevallási adatai is, hiszen náluk 254,5 millió forinttal nőtt az éves iparűzési adófizetési kötelezettség. Összességében is **emelkedett az adóalap**, hiszen míg tavaly a bevallásokban feltüntetett érték 109,6 milliárd forint volt, úgy most ez 122,3 milliárd forint, azaz **12,7 milliárd forinttal nőtt az iparűzési adó alapja**.

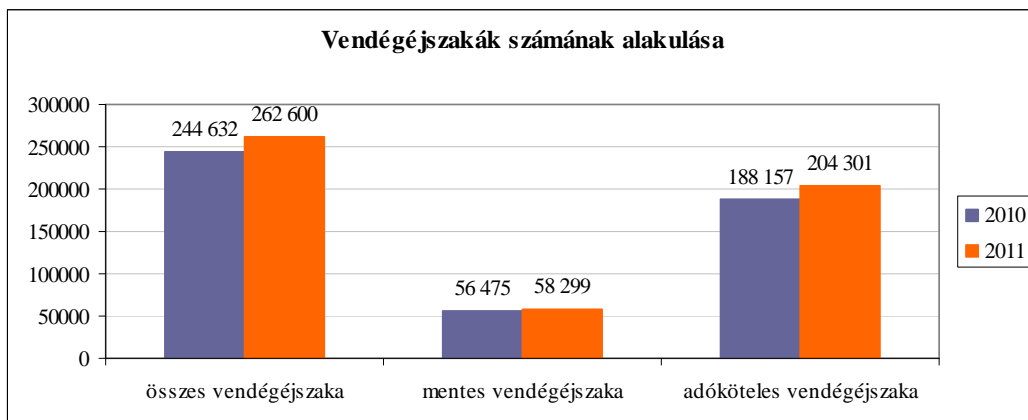
Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Közel 20 éve van arra lehetősége az egri helyi iparűzési adót fizetőknek, hogy **a befizetett helyi iparűzési adójuk bizonyos részének felhasználásába beleszóljanak**. Bár többször is felmerült a személyi jövedelemadó 1+1%-hoz hasonló rendszer megszüntetése, annak társadalmi elfogadottsága és közkelettsége miatt változatlanul fennmaradt és – némi változtatással – ennek további megtartására teszünk majd javaslatot. A 2010. évi helyi iparűzési adóbevallások benyújtásakor, azoknak az adózóknak, akik legalább 350 ezer Ft kötelezettséget teljesítettek, lehetőségük volt az adóbevétel további felhasználására jelölést, címkézést tenni.

Költségvetési szempontból kiemelkedő nagyságot jelent az iparűzési adóból származó bevétel, így az önkormányzat részéről egyfajta gesztus, hogy a megfizetett adó egy részének felhasználásába a befizető beleszólhasson. A bevallás benyújtásakor az idei évben **146 vállalkozás élt a felajánlás lehetőségével, 25 063 ezer forint összértékben**. Az adóbevallási adatok alapján 620 társaság adókötelezettsége haladta meg a 350 ezer Ft-ot és majd negyedük élt is az önkormányzati rendeletünkben felajánlott lehetőséggel. Ezen adózói kör gazdasági súlya fontos és meghatározó a város életében, hiszen ők ugyan az adózók 8,6%-át teszik ki, ám az **adó 88,5%-a tőlük folyik be**. Az adóbevallási adatok alapján, érvényesen címkézést tehető adózók 23,06%-a élt is lehetőséggel.

Eger mindig is híres volt idegenforgalmáról és az idén ismét a leglátogatottabb 10 magyar település között található. Az idegenforgalommal együtt járó igények kielégítéséhez szükséges anyagi eszközök megteremtéséhez lehetőség van az **idegenforgalmi adónem** adóztatására. E fizetési kötelezettség sajátossága, hogy **alanyai kizárólag - nem egri - magánszemélyek** lehetnek, akik a településen üdülési célzattal tartózkodnak. Az állam az ilyen célú adókiivetést ösztönzi, hiszen minden beszedett adóforint mellé további 1,50 forint normatív hozzájárulás is lehívható.

Öröndetes, hogy az **Egerben eltöltött vendégéjszakák száma 17968 nappal meghaladja a tavalyi év hasonló időszakát**. Az év első 8 hónapjában az adóköteles napok száma 16144 nappal nőtt. A bevallási adatok tükrében az idei évben a **magán szálláshelyek** adták az összes vendégéjszaka szám 8,2%-át és ők fizették a **beszedett adó 8,1%-át**. Az adóhatóság az idén minden eddigi ellenőrzési nagyságot meghaladóan vont a folyamatos ellenőrzés alá a szállásadókat. Elsősorban a közepes és kis kapacitással működő szálláshelyeknél van szükség folyamatos ellenőrzésre.

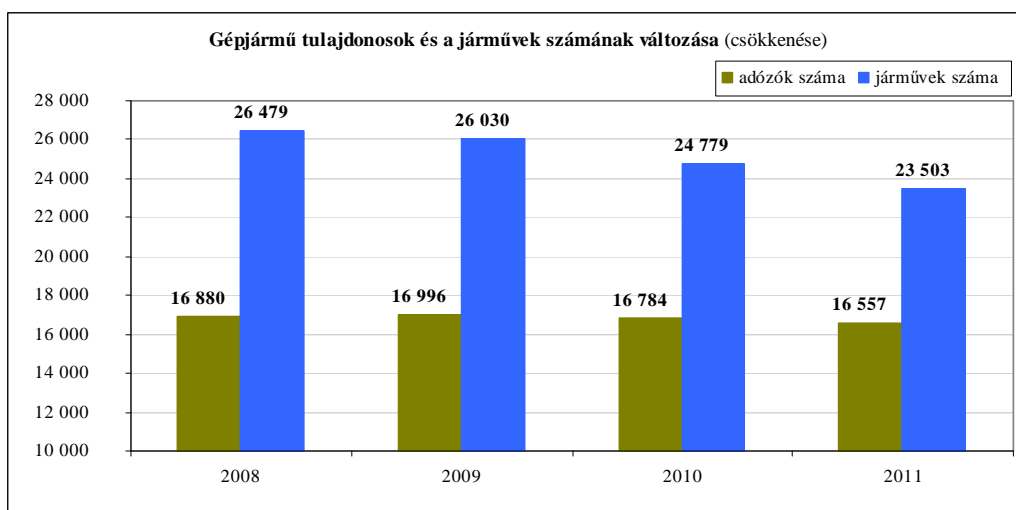

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

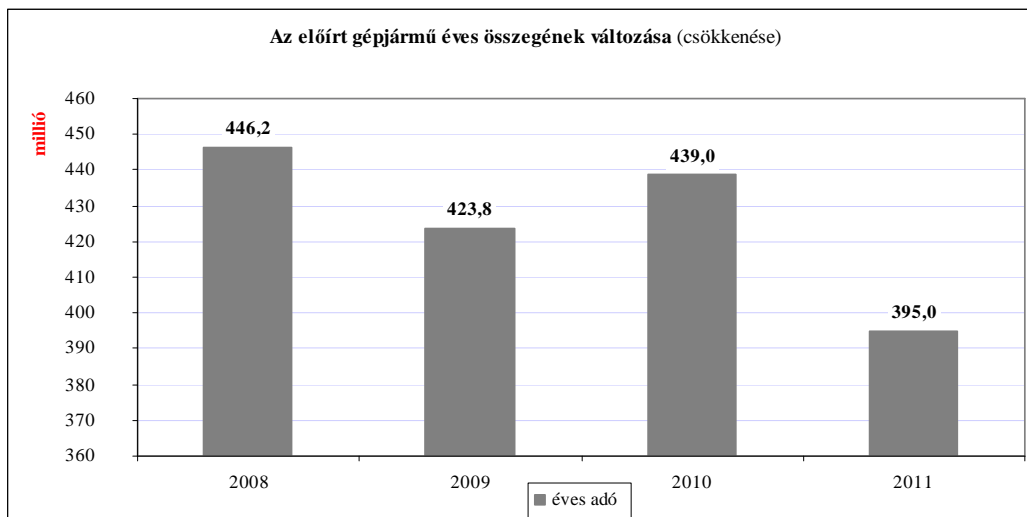
Az ellenőrzési tapasztalatok alapján szükségesnek látszik az adminisztratív szabályozás rendeleti módosítási is. 2012. évtől kezdeményeztük egy egységes „**Vendég- és idegenforgalmi adónyilvántartás**” bevezetését. A nyilvántartás lényege, hogy az eddigi hektikus nyilvántartásokat ötvözi, egységesíti és biztosítja azt, hogy annak tartalma később - elévülési időn belül - is rendelkezésre álljon. A nyilvántartás magában foglalja a vendégnyilvántartást és az adóanalitikus nyilvántartást, ez utóbbit egyébként az adózás rendjéről szóló törvény kötelezően előír a szálláshely üzemeltetők részére. E nyilvántartás olyan adatokat is tartalmaz, amely **a szálláshelyek részére is megnyugtató módon visszakereshetővé teszi az ott elszállásolt vendégeket.**

A **gépjárművek** adóztatása továbbra is a központosított szabályok szerint történik, itt az önkormányzatnak rendeletalkotási lehetősége nincs. Az adót azoknak kell fizetniük, akik a közúti közlekedési járműnyilvántartásban az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepelnek. Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel. Az adókötelezettség a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap 1. napján kezdődik, változatlan tényállás mellett a január 1-jén fennálló állapot az irányadó.

A járművek száma jelentősen csökkent, az előző évhez képest 1 276 db járművel található kevesebb az adatbázisunkban. Köszönhető ez annak, hogy néhány fuvarozó cég járműparkja jelentősen lecsökkent, bizonyos vállalkozások más településre tették át székhelyüket, a felszámolási eljárásban értékesítették a vagyont és jelentős nőtt az ideiglenesen vagy hosszabb időszakra forgalomból kivont járművek száma.

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Az éves elvárt adó összege is apad, köszönhető ez a járműszám jelentős csökkenésének, valamint annak, hogy a személygépjárművek növekvő életkora miatt csökken az adókulcs. A múlt évi állapothoz képest **43.976 ezer forinttal mérséklődött az előírt gépjárműadó nagysága**, a csökkenés az éves adó több mint 11%-át teszi ki.

A bevételek beszedésén túl lényeges kérdés, hogy **az adóhatóság** milyen eszközöket érvényesít az adóigazgatási eljárásokban (ügyfél kapcsolatban), **menyire segíti az adózókat** abban, hogy kötelezettségeiket időben és rendben meg tudják tenni. A még mindig meglévő gazdasági válságból eredő negatív hatások ellensúlyozására - vizsgálva a kialakulás körülményeit - általában a szankciók csökkentését engedélyezi adóhatóságunk, az egyébként tőke tartozásokat megfizető vállalkozásoknak, magánszemélyeknek. Az idén eddig önkormányzati adóhatóság **175 millió forint értékben engedélyezett fizetési halasztást, illetve részletfizetést**, ezzel is segítve a vállalkozások likviditását és magánszemélyek megélhetését.

Az önkormányzati adóhatóságnak jogszabályok által meghatározottan, **végrehajtási funkciói, feladatai is vannak.**

Behajtási cselekmények listája				
Darab	Behajtási cselekmény megnevezése	Indított végrehajtás	Befolyt hátralék	Százalék
6221	Inkasszó	1 246 243 966 Ft	127 991 016 Ft	10%
361	Munkabér, nyugdíj letiltás	28 948 438 Ft	5 579 670 Ft	19%
10	Követelés lefoglalás	2 004 346 Ft	1 799 493 Ft	90%
4	Átjelentés	274 029 Ft	- Ft	0%
171	Ingó foglalás	20 615 207 Ft	7 339 505 Ft	36%
3	Jelzálogjog bejegyzés	1 465 572 Ft	305 023 Ft	21%
3105	Felhívás	380 492 021 Ft	64 616 453 Ft	17%
138	Gj. forgalomból kitiltás	26 992 539 Ft	1 915 453 Ft	7%
6934	Foglalás harmadik személytől (NAV)	756 485 217 Ft	10 319 300 Ft	1%
3	Átadva bírósági végrehajtónak	2 018 567 Ft	- Ft	0%
288	KET-es végrehajtási cselekmények	27 129 406 Ft	1 664 652 Ft	6%
17238	Összes végrehajtási cselekmény	2 492 669 308 Ft	221 530 565 Ft	9%

Forrás: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Adó Irodája

Mind a saját bevételek hátralékaival, mind más önkormányzathoz telepített köztartozás behajtásával is kiemelten foglalkozik az adóhatóság. Ennek hatására, **221,5 millió forint bevétel már realizálódott** és átutalásra is került a költségvetésünk felé.

Eger, 2011-10-25.

Korsós László sk.
Eger Megyei Jogú Város
Polgármesteri Hivatal Adó Iroda Irodavezetője